

ASLÎ EKE

Sultana KÖSEM

Traducere din limba turcă de Alice Mocanu

Prefață de Irina-Margareta Nistor

Postfață și îngrijirea ediției de Doru Dumitrescu

CORINT
ISTORIE
ficțiune

*

Sunetul perlelor, o mână de praf de aur presărat pe cosițele mele negre, verdele-închis ce reprezenta culoarea Islamului, o pereche de șalvari brodați cu garofițe de aur și o vestă din catifea de aceeași culoare și cu aceleași motive dădeau un plus de vitalitate liniștii de pe calea cu torțe ce ducea spre vechea odaie a lui Ahmed. O cămașă de mătase alb murdar care de-abia putea să-mi acopere sânii și, pentru a-mi aduce noroc, bănuții de aur de optsprezece karate înșirați pe o panglică roșie... Toate fuseseră luate cu împrumut, era imposibil să le deții pe toate. Calea pe care o pornești pentru a duce la îndeplinire ceva aș-teptat de multă vreme, umbre care se pierd și apoi revin, poziții schimbate și o umbră care a devenit diferită, care și-a schimbat forma și care te urmărește la fiecare pas făcut înainte... În fața ușii de nuc cu balamale de lemn și acoperită cu lac negru l-am văzut pe Mahomed care mă aștepta, am ridicat voalul prins în partea din față a tichiei atât cât să mi se vadă ochii și l-am salutat. Revenise la vechea sa formă, șuncile începuseră din nou să i se reverse prin părți, cei doi nasturi de jos ai vestei nu i se mai închideau, iar cel de-al treilea se cam chinuia. Se mișca ne-liniștit sub hainele de catifea roșie. Pentru a-l putea liniști, dar pe un ton lipsit de orice încredere, i-am șoptit:

— Totul va merge bine, Mahomed.

Luând în mână batista violet de pe umăr, i-am fluturat-o în fața ochilor, iar el a început să râdă.

— Te așteaptă cu mare nerăbdare, Kösem. De altfel, el a fost cel care nu a dorit să o vadă pe Hatice; vestea despre tine a

aflat-o când se afla încă în drum spre Istanbul, undeva prin împrejurimile Konyei¹. Faima ta se răspândește, frumoasă Kösem.

— Vrăjitoarea Kösem, îi șoptea o devșirme maghiară blondă unei alteia.

În timp ce o concubină invidioasă spunea:

— Urâta urâtelor...

— E Satana în persoană, obișnuia să zică un negustor de obiecte de bucătărie a cărui casă era chiar Marele Bazar².

Luându-mi batista pe care o țineam strâns în mână, Mahomed a luat din buzunar o sticluță de mici dimensiuni, cât degetul mic de la mână, din sticlă de Veneția, căreia i-a scos dopul. Când inelul cu rubin de pe mâna lui tremurândă a lovit sticla, pe coridor a răsunat un sunet ascuțit. A lăsat să cadă pe batistă câteva picături din acel lichid, iar lichidul s-a evaporat imediat. A explicat:

— E afrodisiac. Unul dintre subordonații mei credincioși l-a luat din bazar, de la un negustor chinez. În țara lor este folosit pentru a crește dorința sexuală. Puțin și pe gât...

Apucându-mă de mână m-a tras lângă el, a luat din lichidul pe care l-a lăsat să-i curgă în palmă și mi-a dat puțin pe gât, puțin pe încheieturile mâinilor și, după ce a mi-a desfăcut nasturii de la cămașa de satin, puțin pe sâni. M-a sărutat apoi pe frunte după care, punându-și sticluța în buzunarul aflat la câțiva centimetri de locul în care stătea pumnalul, mi-a așezat cu tandrețe batista la loc pe umăr. În lumina pâlpâitoare a torței pentru a-mi vedea mai bine mâinile împodobite cu henna, le-a luat în palmele lui și mi-a spus:

¹ În prezent, oraș în Turcia, la sud de Ankara. A intrat în componența Imperiului Otoman începând cu secolul al XV-lea (n.red.).

² Una dintre cele mai mari și mai vechi piețe acoperite din lume. Marele Bazar a fost creat din ordinul sultanului Mehmed al II-lea în anul 1455, la scurt timp după cucerirea Istanbulului de către otomani (1453) (n.red.).

— Ești mai frumoasă decât oricând, Kösem.

Mi-a coborât voalul și s-a dat într-o parte, în locul de care aparține și va aparține, în locul în care mă va aștepta și mă va proteja mereu.

Așezându-mi din nou pe cap tichia în așa fel încât să nu se agațe de cele patru cosițe groase, m-am uitat la mâinile mele apoi la Mahomed care, printr-o mișcare a mâinii, mi-a arătat ușa. M-am apropiat de ușa de nuc și am împins-o cu toată puterea.

Mahomed aștepta; și avea să mai aștepte.

*

Cu un scârțâit sumbru, ușa a lovit ușor peretele apoi s-a închis la loc. Pereții erau acoperiți cu mozaic galben și portocaliu, iar din loc în loc erau înșirate candelă bleumarin cu steluțe roșii. Lumina pâlpâitoare care sfida întunericul nopții făcea neclară imaginea sultanului. Stătea cu capul pe genunchi pe o canapea verde de lângă perete, aflată exact în fața ușii. Purta un turban alb, șalvari albi și o flanelă. Pieptul i se ridica și cobora cu repeziciune, pentru un moment am crezut că plânge, dar când a ridicat capul spre mine i-am observat zâmbetul. M-a privit și nu a scos niciun cuvânt. Mi-am dat seama că nu dorește să-mi ridic voalul subțire ce-mi acoperea fața; semăna cu un copilaș care-și aștepta cadoul ce ar fi trebuit să-i vină în urma unui chin îndelungat. Genunchii îi tremurau.

Am pășit pe covorul împodobit cu motive roșii și bleumarin. La atingerea covorului, papucii mei scoteau un sunet moale; mi-am ridicat voalul.

— O, ce frumos..., a gemut Ahmed.

A ridicat mâna de parcă mă îndemna să mă apropii și mai mult, apoi și-a sprijinit din nou capul pe genunchi. În tot acest

timp, eu mi-am scos încet tichia verde de pe cap și am așezat-o lângă picioarele mele. În lumina candelii care făcea să strălucească praful de aur, părul negru ce mi se revărsa peste umeri strălucea de parcă ar fi fost cărbune ce aștepta să fie transformat în diamant.

Când a mai ridicat o dată capul și m-a privit, mi-am dat seama că plângea; cât de neajutorat era.

— La dispoziția dumneavoastră, stăpâne, am spus eu și m-am plecat pentru a atinge pământul cu fruntea.

El s-a sculat brusc de pe canapea, m-a apucat de braț și m-a ridicat în picioare. Și-a așezat tichia mea pe cap și și-a acoperit fața cu voalul. Iată, acesta era adevăratul Ahmed; râdea, departe de responsabilitățile și obligațiile unui sultan. Râdea. Ridicând voalul cu mâna dreaptă, m-am aplecat la urechea lui și i-am șoptit încet:

— Cât de frumos sunteți, sultanul meu.

Probabil că, dacă în momentul acela ar fi fost un altul sultanul care îmi stătea în față și care arunca cu gesturi pline de grație tichia albastră pe canapea, situația mea din acest moment ar fi fost și ea alta. Însă acesta era Ahmed și era exact cum îmi spusese Mahomed. Chiar dacă nu era foarte chipeș, ochii îi erau strălucitori, fața îi era zâmbitoare, iar nasul lung și coroiat. Avea ochii umflați; acest sultan era poate primul după Suleyman Legiuitorul care se împotriva declinului de ani, de zeci de ani ai Imperiului Otoman. Datorită atitudinii jucăușe, umbra trupului său bondoc care se reflecta pe tavanul suspendat, executat asemenea unei cupole înalte, lua o formă caraghioasă.

M-am apropiat și mai mult de el și am început să-i deschii nasturii cămășii, mai întâi primul de jos. El continua să râdă. Era plăcut impresionat de tratamentul pe care-l primea;

atitudinea mea nu era dominată nici de un respect extrem, dar nici de o frivolitate excesivă. Când am ajuns cu deschiatul nasturilor la gât, pieptul lui neted și bronzat strălucea ca o piatră șlefuită. Am început să-mi plimb mâinile pe pieptul lui, pe când el se chinuia să-mi despletească cosițele. Râdea și își dădea pe obraji și pe frunte cu mâinile presărate cu praful de aur. Sultanul era ca un mic copil, de altfel urcase pe tron la o vârstă foarte fragedă, în ochii unora încă nu era considerat adult. Când mi-a terminat de despletit cosițele, m-am ridicat în picioare și l-am privit atent; era puțin mai înalt decât mine, deci nu era foarte înalt. În comparație cu trupul, umerii îi erau lați; barba aurie îi strălucea ușor în lumina candelelor. M-a tras spre el și a suspinat:

— Ești atât de frumoasă, Kösem; mult mai frumoasă decât Hatice, decât orice. Eu...

Respirația îi era sacadată; pentru a-l face să tacă, i-am pus degetul pe buze, am încercat să i le pecetluiesc. Mi-a sărutat degetul; era pentru prima dată când eram atât de expusă dorinței bărbătești. Își plimba buzele crăpate de frig pe gâtul meu, pe fața mea, pe buzele mele; în acest timp, mâinile îmi mângâiau trupul. Atingerile lui erau atât de neîndemânaticе, încât îmi produceau suferință; când eram gata să țip, preferam doar să gem. Timpul petrecut stând în picioare era ca un coșmar ce nu se mai termina, era plin de durere, de temeri, de explorări, mai bine spus era plin de lucruri noi...

Șalvarii lui Ahmed păreau că s-au umflat; îi auzisem de câteva ori pe cei din harem când vorbeau despre asta. Când un bărbat – și aici nu erau incluși eunucii – gusta plăcerea, când tulburarea punea stăpânire pe el, bărbăția își cerea drepturile. Mi-am amintit de Hamit când s-a sculat îndreptându-și spațele și am suspinat.

Ahmed mă trăgea direct spre divanul impunător din colțul încăperii. S-a întins pe spate desfăcându-și brațele și mi-a făcut semn cu mâna să vin lângă el. Stăpânită de temeri, m-am aplecat asupra lui și, încercând să-mi înfrânez tremurul din voce, i-am murmurat ceva. Trăgându-mă deasupra lui mi-a scos vesta și cămașa. Dacă Mahomed ar fi fost cel care făcea asta, nu aș fi tăgăduit atât de mult. În clipa aceea, am auzit cum ușa a scârțâit ușor și apoi s-a închis la loc. Eram sigură că Ahmed nu a auzit nimic.

În mintea mea era o singură imagine care se perinda întruna: în aceeași lumină de candelă, Hamit care mă ținea în brațe. Două suflete, doi sclavi care se chinuiau cu aceleași dorințe, care erau pedepsiți cu aceleași păcate.

În timp ce era ocupat să-și scoată șalvarii, Ahmed a șoptit găfâind:

— Te iubesc, Kösem.

După aceste cuvinte ale lui, mi-am dezbrăcat și eu șalvarii verzi; doar ei mai rămăseseră pe mine. Neluându-l în seamă pe Ahmed care se întindea deasupra mea, am șoptit doar pentru mine:

— Și eu pe tine...

M-am oprit, după care am repetat în șoaptă, cu durere: „Și eu pe tine, Hamit.”

Cu Ahmed deasupra mea, toate lucrurile ce-mi aparținuseră până atunci se scurgeau unul câte unul. Fiecare amintire era la fel de efemeră ca umbrele; o mie și una de umbre ce se formau una după alta ar fi reușit să lase o urmă, indiferent încotro ai fi plecat sau cât de mult te-ai fi îndepărtat. Adevărul era reprezentat de un singur concept, o singură dilemă.

A iubi sau a trăda. Alegerea îți aparține. Dar să trădezi în timp ce iubești era cel mai ușor lucru dintre toate.

*

Uneori, un secret chiar dacă ar vrea nu s-ar putea îndepărta de voi, de locul în care a luat naștere; poate că se teme să nu dispară, să nu-și piardă sensul, să nu devină ceva obișnuit... Acesta era și motivul pentru care nu ieșeau la suprafață toate aceste povești care circulau prin harem; secrete, morți, mistere și ucigași care se temeau să nu devină ceva banal, după ce au petrecut o viață întreagă cu feregelele¹ sub care se ascundeau iată că dintr-odată dispăreau. Atâtea vieți, atâtea secrete, atâtea morți aflate la celălalt capăt al atâtor vieți și un singur loc; poate că de fapt exista doar un singur ucigaș.

Aici era haremul lui Ahmed I.

Pe scurt, era adevăratul cuib, casa Bărbatului Otoman.

Cu strălucirile lor obișnuite, candelile formau jocuri de umbre pe spatele lui Ahmed, întins lângă mine. Pentru a fi sigură că Ahmed doarme, am așteptat, iar în timpul ăsta am sucit pe toate părțile batista și am încercat să deșir cu unghiile mele lungi firele broderiei care formau cuvântul *Bismillah*². Credințe goale, am gândit eu în sinea mea. Credințe atât de goale, încât nu merită să-ți irosești viața. M-am întors pe burtă și am început să privesc camera; era dominată de o arhitectură și decorațiuni extrem de complexe, pe un perete erau atârdate una lângă alta oglinzi înalte poleite cu aur, lângă celălalt perete stătea sprijinită o altă canapea împodobită cu țesături pline de perle roz și încărcată de perne îmbrăcate în mătase albă. Mai erau mozaicuri decorate cu ceramica alb-albastră de Iznik³,

¹ Vălurile cu care femeile musulmane își acoperă fața (n.tr.).

² În traducere *În numele lui Allah*, este expresia care se folosește la începutul oricărui lucru ce urmează să fie făcut. Este de asemenea expresia recitată înaintea fiecărei sure din Coran (n.tr.).

³ Oraș în Turcia (vechea sa denumire a fost Niceea) (n.red.).

decorațiuni de perete brodate în fir roșu și auriu care înconjurau aceste bucăți de ceramică și o fântână bogat ornamentată, făcută din marmură albă.

Cu siguranță nu părea o cameră elegantă, se afla oarecum departe de orice privire și era neîngrijită. Era una dintre Sălile Sultanului aflată în apropierea dormitoarelor imperiale. Camera era situată într-o zonă izolată, departe de concubine și bârfele haremului, un loc ascuns și complet uitat, mi-am spus eu. Pentru că acum eu îl testam în sinea mea pe Ahmed să văd cât de prudent ar putea fi.

Trăgând pe mine cămașa șifonată aruncată pe covor și cu câțiva nasturi ruși, am început să mă închei. Ignorând lipsa celor doi nasturi de jos, am tras pe mine și vesta verde; în acea clipă, Ahmed, inspirând profund s-a întors cu spatele și scrâșnind din dinți a continuat să doarmă. Brațele și picioarele îi zvâcneau, iar și iar, se zvârcolea de unul singur în pat. Neliniștea și conștiința sultanului pe care încercase să și le înăbușe și pe care fusese invitat să și le cumpere cu mită, îl luau prin surprindere în timpul somnului.

Fiecare dintre noi aveam câte o slăbiciune.

În timp ce-mi scoteam șalvării verzi de sub canapea, am găsit și unul dintre nasturii de fildeș ai cămășii; l-am luat și i l-am pus lui Ahmed în palmă. Gândindu-mă ce surprize îl vor aștepta dimineață când se va trezi, am părăsit încăperea cu încălțările în mână.

*

Ca o moarte ce vine în liniște lăsând urme neînsemnate; un haos peste care s-a trecut cu răni minore, dar care la întoarcere va da totul peste cap.

În liniștea candelelor am plecat în timp ce Ahmed dormea, undeva departe, amintindu-mi de existența persoanei care mă aștepta.

Când ieșeam, încă din pragul ușii, l-am salutat cu capul pe Mahomed pe care l-am găsit așa cum îl lăsasem. Dar el și-a deschis brațele pentru a-mi putea oferi afecțiunea de care aveam atâta nevoie; era pentru prima dată când îl îmbrățișam. După unii, o astfel de apropiere între un eunuc și stăpânul său putea fi privită ciudat, dar haremul era scena unor întâmplări mult mai ciudate. În timp ce mergeam spre camera mea pe același drum luminat de torțe, fără să scoată vreun cuvânt, Mahomed m-a mângâiat pe spate. Trecând pe lângă aceleași ziduri cu tencuiala căzută, am observat o schimbare la umbra care mă urmărea. Poate că era doar o iluzie.

Mahomed s-a oprit brusc și a oftat.

— Unde-i batista, Kösem?

Parcă mă testa, pentru a putea măsura cât de mult îmi doream să merg pe calea aceasta.

Prefăcându-mă că mă scotocesc prin șalvari și cămașă, am dat un răspuns amuzant acestui mic test al său:

— Cred că din greșeală am uitat-o în camera sultanului, exact așa cum ți-ai dorit.

Mahomed a zâmbit, se gândea și el ce reprezintă mica broderie care venea după expresia cu numele lui Allah, pe care mama lui Ahmed o cususe pe batista violet, și la cum va reacționa sultanul la asta. „Ah, Kösem, ești făcută pentru astfel de jocuri”, și-a spus în sinea lui.

*

Haremul se întindea pe o suprafață foarte mare; chiar dacă această clădire imensă, construită ținându-se cont de problema intimității, părea că este ca o nouă casă pentru fetele aduse din cele patru colțuri ale imperiului, pentru cele mai multe era o închisoare. La început, când am fost adusă în harem, mă

gândeam că, dacă haremul ar fi raiul, atunci îngerii păzitori ar fi fost eunucii. Dar în aceste jocuri ale ambiției, puterii și pasiunii, rolurile eunucilor nu erau cu nimic mai prejos de ale noastre; atâtea uneltiri și jocuri care duceau până aproape de moarte și care se jucau între unii eunuci erau suficiente pentru a schimba echilibrul din harem.

Fiecare pion împins în față ca un țap ispășitor se topea și dispărea sub zidurile nemiloase ale haremului.

După ce am ajuns în camera mea cu ajutorul lui Mahomed, m-am prăbușit pe divan. În lipsa mea camera îmi fusese curățată de cinci-șase slugi, pe divan fuseseră presărate petale de trandafiri; s-a încercat transformarea pe cât posibil a acestei mici camere într-una luxoasă și elegantă. La urma urmei, Kösem cea care stătea în această cameră era de acum o fată care câștigase posibilitatea de a fi gözde¹. Nu mai exista nimic pe care aceste slujnice să nu-l facă pentru a-mi intra în grații, toate depuneau eforturi pentru a putea intra sub protecția mea.

Pentru a-mi indica prezența Fatmei, Mahomed a făcut un semn cu capul spre locul în care stătea. Apoi, aplecându-se spre urechea mea, mi-a șoptit:

— Să nu ai încredere în nimeni mai mult decât este necesar.

Apoi, făcând o plecăciune discretă în fața mea, a ieșit cu pași repezi din cameră; eu însă, în timp ce examinam caftanul bleu și cămașa albă, lăsate pe divan, așteptam ca Fatma să se apropie de mine. Paharul aflat pe tava din mâna ei s-a clătinat și s-a vărsat puțin lichid. M-am întors nervoasă spre ea și am țipat:

— Fii mai atentă!

Plecându-și capul în față a început să plângă și să mormăie doar pentru ea:

¹ Favorită (n.red.).

— Nu pot face asta, nu pot. Nu-l pot trăda pe sultan, nu pot ajuta la nașterea unui copil nelegitim. Nu-mi cereți mai mult, nu pot.

Plângea în hohote, în orice moment ar fi putut scăpa tava pe jos.

M-am ridicat în picioare și am pus paharul pe jos, lângă divan, apoi contând pe faptul că Fatma nu avea curajul să riposteze, am prins-o de gât și am început să-i vorbesc răstit:

— Uită-te la mine, Fatma, dacă ai să suflă o vorbă cuiva despre ce ai făcut, am să pun să vă fie zburat capul atât ție, cât și... așa putea spune oamenilor lui Hatice, că tu ești cea care ai omorât-o pe Zarif. Așa că, Fatma, să nu te învinovățești și nici să nu te încrezi în tine mai mult decât e cazul! Acum...

Am tăcut și am inspirat adânc. Arătându-i paharul, am continuat să vorbesc și mi-am luat mâna de pe gâtul ei pentru că imaginea femeii masive atât de înspăimântată începuse să mă sperie.

— Și în plus... în haremul ăsta vor crede cuvântul unei gözde sau pe cel al unei vrăjitoare negre? Și crezi că până în momentul de față nu ai trădat, atunci ce a fost ceea ce i-ai făcut lui Zarif?

Plângea cu voce tare, iar eu m-am aplecat și am luat paharul de jos.

— Sunt ingredientele pe care le-am cerut?

A dat disperată din cap, fără să știe ce aveam să-i spun; peste puțin timp, a început să murmure o rugăciune.

— Mai rezistă încă un an, Fatma, peste un an îți vei câștiga libertatea pentru care te rogi întruna.

Neținând cont de confuzia pe care vorbele mele au creat-o în sufletul ei, am băut paharul dintr-o răsuflare; avea un gust dulce-acrișor. Fusesse pregătit de moașele de la infirmerie

respectând rețeta Fatmei. Ceea ce băusem era un amestec pentru creșterea fertilității mult mai puternic decât cele știute de moașele otomane. Din câte povestise Fatma, în tribul din care venise, soțiile șefului de trib obișnuiau să bea din acest amestec după fiecare naștere soldată cu un eșec pentru ca, în cel mai scurt timp, să poată aduce pe lume un băiețel; dorința unora dintre ele s-ar fi îndeplinit. Am râs în sinea mea.

Pe această lume, bărbaților li se dădea mai multă importanță decât trebuia, ori întotdeauna exista o femeie care le-ar putea suci mințile.

*

În dimineața următoare m-am trezit cu o greață îngrozitoare și am vomat pe jos lângă pat, exact în locul în care se aflau caftanul bleu și cămașa. Am văzut-o pe Fatma cum mă așteaptă lângă chiuveță, avea încă un pahar în mână. Era evident că Hamit plecase de câteva ore, de altfel în asemenea condiții părea că nici nu a existat. Cât de scurte mi se păreau acele trei ore, acum când îmi aminteam; am dat din cap deznădăjduită și am vomat din nou. Fatma care s-a apropiat de mine cu teamă și profund devotament, m-a ținut de mână și cu batista veche scoasă din buzunar mi-a șters fața. Era umedă și mirosea a lavandă.

— Colonie, a șoptit în timp ce-mi punea paharul în mână. Ca să nu pierzi copilul, bea cu atenție. Va preveni vărsăturile.

După ce am băut colonia, am căzut inconștientă în pat. Țipele care răsunau pe coridor erau ale Fatmei. Cât timp am zăcut inconștientă, mi-am dat seama ce se putea realiza prin sacrificiu.

— Kösem Sultan s-a îmbolnăvit!

Am zâmbit când am auzit că Fatma îmi atribuisese titlul de sultană; apoi m-am lăsat pradă somnului; puteam foarte bine să plec spre locul în care aveam posibilitatea să fiu din nou cu Hamit.